

# Graslandbemesting

Veel paarden en pony's lopen 's zomers in de wei. Gras is heel geschikt voer voor paarden en pony's. Het is smakelijk, biedt alle noodzakelijke voedingsstoffen en is niet duur. Bij voldoende grasaanbod is bijvoeren meestal niet nodig. Om een goede kwaliteit van het weidegras te bereiken, moet een aantal zaken in de gaten worden gehouden. Eén daarvan is de bemesting met stikstof, fosfaat en kali. Een juiste bemesting moet ervoor zorgen dat er steeds genoeg voedingsstoffen in de bodem zitten. Alleen dan kan gras van goede kwaliteit groeien.

Bemesting met stikstof wordt in het groeiseizoen uitgevoerd, verdeeld over meerdere giften. De eerste gift vindt plaats na de winter, zodra het gras begint te groeien. Afhankelijk van de weersomstandigheden kan dat in maart zijn, mits het land droog genoeg is zodat de trekker met kunstmeststrooier geen diepe sporen maakt. De laatste stikstofgift moet uiterlijk begin september gebeuren.

## Gaspedaal voor de groei

Tussendoor kan extra worden bemest met stikstof als de wei kaal is bij groeizaam weer. Na een lange droogteperiode moet men voorzichtig zijn, omdat dan vaak nog ongebruikte stikstof van een vorige gift aanwezig is.

Stikstof werkt als een soort gaspedaal voor de groeisnelheid. Als je een gaspedaal niet intrapt, kom je niet vooruit! Er groeit dan dus weinig gras. Als je hem anderzijds te snel indrukt, gaat het ook niet goed. Dan vlieg je makkelijk uit de bocht. Vooral in het voorjaar bestaat gevaar voor hoefbevangenheid en de paarden worden gemakkelijk te vet vanwege een hoog grasaanbod.

Stikstof kan uit kunstmest of uit dierlijke mest komen. Als kunstmest wordt meestal kalkammonsalpeter, afgekort KAS, gebruikt. Dit bevat 27 procent zuivere stikstof. Met andere woorden: 27 kilo stikstof per 100 kilo kalkammonsalpeter. Het is in de handel te verkrijgen in bulk of in zakgoed. Meststoffen van dierlijke oorsprong hebben een wisselend stikstofgehalte. Dit is afhankelijk van diersoort, tijdstip van toedienen en de wijze van toedienen. Gemiddeld moet je denken aan enkele kilogrammen (2 tot 5) stikstof per duizend kilo mest. Onderzoek kan het exacte gehalte uitwijzen. Wanneer mest van elders aangevoerd wordt, moet je daarom altijd om de gehalten vragen.

Stikstofbemestingsadviezen worden weergegeven in kilogrammen zuivere stikstof per hectare grasland per jaar. De totale jaargift op het proefbedrijf is gemiddeld 250 kilogram zuivere stikstof per hectare. Dit wordt in vier à vijf giften op het land gebracht en komt uit kunstmest én drijfmest. Per gift 40 tot 60 kilogram stikstof per hectare.

## Fosfaat en kali

Naast stikstof is ook fosfaat en kali nodig om gras te laten groeien. Fosfaat en kali blijven langer in de bodem dan stikstof. Daarom kan voor beweiding worden volstaan met één voorjaarsbemesting. Soms is van nature al genoeg van beide elementen in de bodem aanwezig. Bemesting is dan niet nodig. Zekerheid daarover kun je krijgen door bodemonderzoek. Dit wordt uitgevoerd door het bedrijfslaboratorium voor grond- en gewasonderzoek te Oosterbeek. Eénmaal per vier jaar de bodem laten onderzoeken is voldoende. Aan de uitslag wordt direct een bemestingsadvies gekoppeld. Ook de elementen fosfaat en kali kunnen via kunstmest of dierlijke mest op het land worden gebracht.

## Overigen

Aan vele andere chemische elementen die plant en dier in erg kleine hoeveelheden nodig hebben, hoeven we via bemesting weinig aandacht te besteden. Via dierlijke mest komen deze stoffen voldoende op het land. Breng daarom zeker één keer per jaar mest van dierlijke oorsprong op het land. Dat kan runderdrijfmest of mest van varkens zijn. Doe dit bij voorkeur in het voorjaar. De fosfaat- en kalivoorziening heb je

"Grasbanen" ontstaan door het typische graasgedrag van paarden en pony's.



dan vaak al rond en het verbetert tevens de structuur van de bodem. Paardenmest moet eerst een half jaar liggen voordat het op het weiland wordt gebracht, zodat er geen levende wormeieren meer in voorkomen.

Veel mensen beschikken niet zelf over de juiste machines om de bemesting uit te voeren. Een loonwerker in de omgeving heeft ze waarschijnlijk wel. Hij is gespecialiseerd en kent de voorschriften. Desgewenst kan hij ook de aanvoer van dierlijke mest en/of kunstmeststoffen regelen.

### Grasbanen

Paarden en pony's hebben typisch graasgedrag. Bepaalde plaatsen knagen ze tot bijna in de grond af en op andere komen ze nooit. Daar ontstaan dan banen met weelderige grasgroei en vaak ook onkruid. Deze gras- of paardenbanen zijn ongewenst omdat daardoor de graslandopbrengst sterk afneemt. Ze zijn terug te dringen door verschillende beweidingsmaatregelen:

- Paarden en pony's in de wei doen als het gras nog kort is. Een vuist plus duim omhoog kan stelregel zijn. Wachten tot het gras langer is, geeft grotere kans op grasbanen.
- Gemengd weiden van paarden met rundvee of schapen gaat het ontstaan van paardenbanen tegen. De afrastering vraagt dan wel extra aandacht. Ook na elkaar weiden van verschillende diersoorten helpt.
- Afwisselend weiden en maaien voor ruwvoerwinning zorgt ervoor dat er telkens als het ware een frisse wei ontstaat. De weersomstandigheden moeten dan wel een handje helpen.
- Regelmatig omweiden naar een nieuw stuk grasland geeft het gras op de kort afgegeten



plaatsen de kans op hergroei. Als de paarden uit de kale wei zijn kan opnieuw bemest worden met kalkammonsalpeter.

Eén keer per jaar dierlijke mest toedienen, bijvoorbeeld met een zodebemerster.

Als er toch banen ontstaan, is het zaak deze in een vroeg stadium af te maaien. Hiervoor zijn er speciale maaimachines. Die verhakselen het gras zodat het sneller verteert. Als er veel ligt, moet het worden afgevoerd. Ook hier geldt weer: als je de machines niet hebt, laat het dan doen. Goede graslandverzorging loont!

Stikstof werkt als gaspedaal voor de groei.

